

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, Naalakkersuisut peqquneqassasut kingusinnerpaamik juni 2016-ip ingerlanerani Inatsisartuni partiit isumaqatiginiareerlugit saqqummiutissagaat, innuttaasut inuunermut ulorianaateqarsinnaasunik nappaateqartunut ilaquataasut 2017-imiit Danmarkimi napparsimasut angerlarsimaffianni akeqanngitsumik najugaqarsinnaanissaannut aqquutissiuussissallutik.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut Naalakkersuisoq)

1. Siullermeerinnineq

Naalakkersuisut sinnerlugit siunnersuutinnut qujavunga. Naalakkersuisut naammagisimaarluinnarpaat tamatuma eqqummaariffigineqarluarnera aamma nunaqqatitsinnut napparsimasunut nalinginnaasumik annertuumik tapersersuisoqarusuttoqarnera.

Napparsimasumut inuunermut ulorianaateqartumik nappaateqarluni Danmarkimi Kalaallit Peqqissartut Angerlarsimaffianniittumut ilaquataasup akeqanngitsumik napparsimasup inigisaani najugaqarsinnaanera siunnersuutitigut periarfissinneqassaaq.

Siunnersuuteqartup eqqummaffigivaa inissat killeqarsinnaasut, aamma piffissat ilaanni ilaquataasumik najugaqartitsinnaaneq periarfissaasassanngitsoq. Siunnersuuteqartup tassunga atatillugu saqqummiuppa siunnersuutitigut siunertarineqanngitsoq napparsimasut tamarmik ilaquuttaminnik najugaqartitsisarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Siunnersuut malillugu napparsimasup ilaquuttani inimi najugaqatigisinnaavaa, inissaqarpat akeqanngitsumik najugaqatigisinnaallugu. Tassa billetimut, nerisaqarnermut, assartuinermut il. il. aningaasartuutit ilaquataasup nammineq isumagissavai.

Tassunga atatillugu oqaatigissavara siunnersuutip imaatigut pingaartumik innuttaasut billetimut, nerisaqarnermut il. il. namminneq akiliinissamut akissaqartut iluaquserniarneqartut. Innuttaasut pissakinerusut aningaasartuutaannik kommunit ilaatigut akiliussisinnaassapput.

Innutaaqatittali Danmarkimi suliaritittut ilaquuttaminnik allatulluunniit qanigisaminnik najorneqarnissamik pisariaqartitsinerannut tunngatillugu Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq isumaqatigilluinnarpaat.

Tamatumunnga ilutigitillugu oqaatigineqassaaq nappaatit inuunermut ulorianaateqartut kræftimik uummatikkullu nappaatinut taamaallaat tunngassuteqanngimmata. Nappaaterpassuit allat imaluunniit taakku ataatsikkut atugaanerat inuunermut ulorianartorsiortitsisinnaapput. Taamaammat napparsimasut taamaallaat inuunerminnik ulorianartorsiortut aqqissuussiffigineqassappata pisuni tamani nakorsap nalilersortariaqartassavaa napparsimasup nappaataa inuunermut ulorianartorsiortitsinersoq. Napparsimasut 750-it missaanniittut ukiumut Kalaallit Peqqissartut Angerlarsimaffianni ataasarlutik arlaleriarlutilluunniit unnuisarput. Pisuni tamani nappaat inuunermut ulorianartorsiortitsinersoq pillugu nakorsaq naliliisassappat nakorsat tatisimaneqareersut immikkut suliaqartariaqartassapput.

Taamaammat nakorsat tatisimaneqarnerat annertusarniarnagu Naalakkersuisut siunnersuutigaat aaq-qissuussaq pisariillisarlugu napparsimasut tamarmik Kalaallit Peqqissartut Angerlarsimaffianniittartut aaqqissuussamut ilaatinneqassasut.

Negeroorutilli taassuma nutaap nassataanik allaffissornikkut immikkut aningaasartuuteqartoqassaaq, oqaluttaanermut, errorsinermut il. il. immikkut aningaasartuuteqartoqassaaq kiisalu ilaquataasut akiliutaannit isertitat annaaneqassallutik.

Aaqqissuussami maanna atuuttumi ilaquataasut ineqartinneqarnerminnut akiliuteqartartut ullaakkorsiorsinnaanerit ilaavoq.

Kalaallit Peqqissartut Angerlarsimaffiata suliassai oqilisaaffiginiarlugit siunnersuutigineqarpoq ullaakkorsiortarneq ineqarnermut ilaatiinneqassasooq, tassa aamma akeqanngitsumik ullaakkorsiortoqarsinnaalluni.

Aaqqissuussap taamatut allanngortinneqarnerani immikkut aningaasartuutaasussat eqqortumik missingeruminaapput, tassa ilaquataasut unnuisarnissamut qanoq amerlatigisut ujartuissanersut nalilerumi-naammat.

2016-imut Aningaasanut inatsit naapertorlugu isertitat 1,2 mio. koruuninik aningaasartuutillu 30,9 mio. koruuninik annertussuseqarput. Kalaallit Peqqissartut Angerlarsimaffiata naatsorsuutigisariaqarpaa ilaquattat akeqanngitsumik unnuisalerpata isertitarisartakkami tamarmiusut annaasinnaanerit.

Peqqissartut angerlarsimaffiani inissat killilimmik amerlineqarnerisigut ilaquattanut taamatut aaqqissuussinermut tunngatillugu ukiumut katillugit aningaasartuutaasartussat 2 mio. koruuninik amerleriasasut nalilerneqarpoq, aningaasat taakku isertitat annaaneqarnerinut kiisalu immikkut aningaasartuutisatut pineqartunut matussusiissapput.

Aningaasartuutissat missingersuutitigut maanna atugassarititaasut iluanni isumagineqarsinnaassanngimmata siunnersuutip oqaasertai allanngortillugit siunnersuutigineqarpoq:

”Ilaqutaasut Kalaallit Peqqissartut Angerlarsimaffianni najugaqarnerminni nerisassanut ineqarnermullu akiliutigisartagaat pillugit malittarisassat maanna atuuttut 1. januar 2017 aal-larnerfigalugu allanngortinneqarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, tassa Kalaallit Peqqissartut Angerlarsimaffianni ilaatigut inissaqartitsisoqarneratigut napparsimasut ilaquttaminnik ataatsimik akeqanngitsumik najorteqarsinnaanngorlugit (inisimasoqarsinnaanngorlugit), aamma tamatuma piviusunngortinneqarnissaa anguniarlugu 2017-imut Aningaasanut inatsimmi 2 mio. koruunit siunertamut immikkoortinneqassasut.”

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaa suliarineqarnissaa qilanaaraara.